

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/111/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121420263
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121420263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., C. B. D. XXX/XX, zastúpeného právnym zástupcom Podhorský & Partners, s.r.o., IČO: 46962000, so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 53, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Karin Krajňáková, advokátka a prokuristka, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenému právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47233516, so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Andrea Cviková, advokátka a konateľka, o obnovu konania vedeného pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20C/46/2021-81 zo dňa 16.06.2022, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu na obnovu konania zamietol (prvý výrok) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanému do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „predmetom sporu bola obnova konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 9Csp/100/2017, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/306/2018; dôvodom obnovy konania bola skutočnosť, že po právoplatnosti rozsudku Súdny dvor EÚ vydal dňa 22.04.2021 rozsudok vo veci C-485/2019, ktorý sa týkal posúdenia plynutia a dĺžky premlčacích lehôt vydania bezdôvodného obohatenia vzniknutého v rámci plnenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Súdny dvor EÚ vyslovil názor, podľa ktorého „zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu“; žalobca sa obnovy konania domáhal podľa § 397 písm. a), e) CSP“; súd prvej inštancie dospel k záveru, že „žalobca podal žalobu na obnovu konania včas v zmysle § 403 ods. 1 a 2 CSP; rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/2019 bol vydaný

dňa 22.04.2021; žalobca podal žalobu dňa 19.07.2021 v rámci trojmesačnej lehoty a zároveň v trojročnej lehote od právoplatnosti rozhodnutia; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.01.2019; súd mal za to, že žalobu na obnovu konania podala strana, ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, t.j. strana, ktorá bola v konaní neúspešná, keďže v pôvodnom konaní, ktorého obnovy sa žalobca domáha, došlo k zamietnutiu jeho žaloby pre premlčanie nároku“; podľa súdu prvej inštancie bolo „potrebné vyriešiť otázku, či rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/2019 je dôvodom obnovy konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017 podľa § 397 písm. a) a písm. e) CSP“.

1.3 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní z právneho posúdenia veci, podľa ktorého:

(1) dôvodom prípustnosti obnovy konania podľa § 397 písm. a) C.s.p. je existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré musia kumulatívne spĺňať podmienky a to, že uvedené skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy nemohla oprávnená strana bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní; otázka viny sa posudzuje zo striktného procesného hľadiska; napriek tomu, že skutočnosti a dôkazy objektívne v čase pôvodného konania existovali, strana z procesného hľadiska nezavinila, že sa súd s nimi nemohol oboznámiť a spravidla pôjde o prípady, keď o ich existencii strana nevedela; musí vždy ísť o skutočnosti a dôkazy, ktoré tu existovali už počas pôvodného konania v zmysle judikatúry do vyhlásenia rozsudku; dôvodom obnovy konania sú len také skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré sa týkajú strán a predmetu pôvodného konania a sú spôsobilé privodiť pre stranu pôvodného konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci; žalobu na obnovu konania môže podať len strana v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané; preukázanie potenciálne priaznivejšieho rozhodnutia vo veci je procesným predpokladom pre povolenie obnovy konania; rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-485/2019 nespĺňa prvú podmienku, a to že ide o rozhodnutie, skutočnosť, ktorá objektívne v čase pôvodného konania existovala a nespĺňa ani druhú podmienku a to, že sa týka strán a predmetu pôvodného konania; žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré preukazujú spôsobilosť privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci s tým, že iné právne posúdenie v inej právnej veci nie je podľa judikatúry dôvodom pre obnovu konania a potom nie je splnená ani tretia podmienka daného ustanovenia; súd mal potom za to, že nie je splnený zákonný dôvod pre povolenie obnovy konania podľa § 397 písm. a) C.s.p., keďže postačuje nesplnenie ktorejkoľvek z podmienok vyplývajúcej z daného ustanovenia;

(2) dôvodom obnovy konania podľa § 397 písm. e) C.s.p. je existencia právoplatného rozsudku, ktorý je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo komisie, ktoré je pre strany sporu záväzné; otázka ostáva skutočnosť, kto rozpornosť vnútroštátneho rozhodnutia súdu s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ konštatuje; z charakteru konania pred Súdnym dvorom EÚ vyplýva, že tento nikdy nekonštatuje rozpornosť vnútroštátneho súdneho rozhodnutia s právom únie ani so svojou vlastnou rozhodovacou činnosťou; potenciónnu rozpornosť napadnutého právoplatného rozsudku musí posúdiť súd konajúci o povolení obnovy konania prejudiciálne a potom po právoplatnom povolení obnovy konania sa inštitútom predbežnej otázky obrátiť na Súdny dvor EÚ; záväznosť prejudiciálnych rozhodnutí Súdneho dvora EÚ je pôsobenie voči stranám sporu a všeobecná pôsobnosť, prejudiciálny rozsudok je spolu s výkladom alebo posúdením platnosti práva únie záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý podal prejudiciálnu otázku (Benedetti 52/76, 03. 02. 1977 str. 163 bod 26) ako aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch (Milch, Fett, Elercontor, 29/68, 24. 06. 1969 Zbierka str. 165 bod 2); prejudiciálny rozsudok o výklade práva EÚ nemá konštitutívny, ale len deklaratórny charakter a výklad únieového ustanovenia podaný súdnym dvorom objasňuje zmysel a pôsobnosť tohto ustanovenia od okamihu, kedy dané ustanovenie nadobudlo účinnosť; obnova konania podľa § 397 písm. e) C.s.p. formuluje dve podmienky, po splnení ktorých je daný dôvod obnovy konania a musia byť splnené kumulatívne, t.j. (a) ide o existenciu rozporu medzi právoplatným rozhodnutím súdu a rozhodnutím Súdneho dvora EÚ a (b) rozhodnutie súdneho dvora musí byť pre strany sporu záväzné; súd sa stotožnil s právnym posúdením žalovaného ohľadne dôvodu obnovy konania podľa uvedeného ustanovenia, že musí ísť o taký dôvod obnovy, ktorý naplní podstatu prípadu Lucchini rozhodnutie C-119/2005 a vzťahuje sa na prípady analogické s touto vecou a nie na prípady prejudiciálnych konaní, čo vyplýva zo skutočností, že súdny dvor vyžaduje prelomiť zásadu res iudicata len v prípade, ak vnútroštátny súd zasiahol do kompetencie orgánu Európskej únie, preto výnimku povolenú súdnym dvorom vo veci Lucchini treba vykladať reštriktívne; dôvodom zavedenia pôvodného § 228 ods. 1 písm. e) OSP (dnes § 397 písm. e) C.s.p.) je výlučne vec Lucchini, preto obnoviť konanie pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora EÚ by bolo v rozpore s princípom právnej istoty s tým, že ustálená judikatúra vyvodila, že medzi pôvodným konaním a rozhodnutím, ktoré je dôvodom na obnovu konania musí existovať určitý vecný a personálny súvis a skutočnosť, že sa objaví rozhodnutie, kde iný súd obdobnú vec posúdi inak na obnovu konania

nestačí; pri výklade prípustnosti a dôvodnosti obnovy konania je na mieste reštriktívna aplikácia zákona; rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zn. C-485/2019 tieto podmienky nespĺňa a zároveň nie je splnená druhá zákonná podmienka, a to záväznosť daného rozhodnutia zn. C-485/2019 pre sporové strany pôvodného konania sp. zn. 9Csp/100/2017; rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sú záväzné pre účastníkov konania pred uvedeným súdom a v prípade prejudiciálnych otázok táto záväznosť chýba; podľa ustálenej súdnej praxe dôvodov obnovy konania nie je iný právny názor na výklad zákona, preto ani iný výklad občianskeho zákonníka na podklade rozhodnutia zn. C-485/2019 nemôže byť dôvodom pre obnovu konania sp. zn. 9Csp/100/2017; obnova konania neprichádza do úvahy ani v prípadoch nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže sa takéto pochybenia dajú odstrániť v rámci riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov; súd mal potom za to, že uvedené rozhodnutie nie je spôsobilým dôvodom pre obnovu konania a žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol a mal za to, že žalobca nepreukázal dôvody pre existenciu obnovy konania podľa § 397 písm. a) a písm. e) C.s.p.; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu žalobcu na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017 zamietol.

1.3 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 397 písm. a) a e), § 400, § 403 ods. 1 a 2 C.s.p.; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 01.08.2022 (č.l. 96-99 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); v odvolaní konkrétne vyjadril názor, že:

(1) mu nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel súd prvej inštancie k záveru, že neboli naplnené dôvody obnovy konania podľa § 397 písm. a) C.s.p. a § 397 písm. e) C.s.p., pretože sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou ohľadne splnenia podmienok obnovy konania; s poukazom na konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu (sp. zn. 4Cdo/102/2017, sp. zn. 4Cdo/120/2019, sp. zn. 6Cdo/98/2017) považoval napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, v čom videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces; argumentoval, že „vo vzťahu k neakceptovaniu jeho argumentácie ohľadne uplatnených dôvodov obnovy konania podľa § 397 písm. a) C.s.p. a § 397 písm. e) C.s.p. uvedenej vo vyjadrení zo dňa 04.10.2021 mal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviesť argumenty, ktoré by jasne, zrozumiteľne a dostatočne konkrétne vyvrátili alebo spochybnili tvrdenie príslušnej strany sporu, t.j. žalobcu; v danom prípade však súd prvej inštancie uviedol čisto všeobecné vyjadrenie spočívajúce v konštatovaní výlučne nedostatku záväznosti rozsudku Súdneho dvora zo dňa 22.04.2021 vo veci C-485/19 vo vzťahu k žalobcovi bez bližšieho zdôvodnenia najmä v kontexte žalobcom uplatnenej právnej argumentácie titulom vyjadrenia zo dňa 04.10.2021; konštatovanie súdu prvej inštancie o irelevantnosti nároku žalobcu bez dostatočného vysvetlenia, na základe akých úvah dospel k záveru, že predmetný nárok nemožno považovať za dôvodný, zakladá arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie“;

(2) nesprávne právne posúdenie veci videl v konštatovaní súdu prvej inštancie, že rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.04.2021 vo veci C-485/19 ako rozhodnutie spôsobilé privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobcu, neexistoval v čase rozhodovania súdu v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017; súd prvej inštancie nevysvetlil, z akého dôvodu musí rozhodnutie, ktoré je spôsobilé privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci podľa § 397 písm. a) C.s.p., existovať už v čase pôvodného rozhodovania súdom, pretože podľa jeho názoru takýto záver z ustanovenia § 397 písm. a) C.s.p. nevyplýva; súd prvej inštancie sa v tomto smere nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou v podaní zo dňa 04.10.2021, v rámci ktorej okrem iného poukázal aj na právny názor akademickej obce, ktorá vyjadrila názor, že dôvodom obnovy konania môže byť existencia rozhodnutia, ktoré existovalo už v čase pôvodného konania len ho oprávnená strana objektívne nemohla aplikovať v pôvodnom konaní alebo môže ísť o rozhodnutie, ktoré bolo prijaté po právoplatnom skončení pôvodného konania;

(3) nesprávne právne posúdenie veci videl tiež v konštatovaní súdu prvej inštancie, že rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.04.2021 vo veci C-485/19 nespĺňa podmienku záväznosti pre žalobcu, pretože podľa jeho názoru v tomto smere súd nesprávne posúdil postavenie a záväznosť práva

Európskej únie vo vzťahu k členským štátom a jednotlivcom; poukázal na svoju argumentáciu vo vyjadrení zo dňa 04.10.2021, kde výslovne uviedol a zdôvodnil záväznosť práva Európskej únie vrátane rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 pre každého jednotlivca bez ohľadu na skutočnosť, či tá ktorá osoba je účastníkom konania, v rámci ktorého sa rozhodnutie orgánov Európskej únie vydalo; poukázal na skutočnosť, že záväznosť uvedeného rozhodnutia súdneho dvora vyplýva z nevyhnutnosti zabezpečenia jednotného výkladu práva únie v zmysle článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ; tento cieľ by mohol byť ohrozený, ak by výklad, ktorý urobil súdny dvor, bol záväzný iba v konkrétnom prípade; interpretácia európskeho práva, ktorú súdny dvor vykonáva v rámci prejudiciálneho konania, má záväznú silu vo vzťahu nielen k stranám sporu, ale vo vzťahu ku všetkým národným súdom členských štátov, ako aj iným orgánom, ktoré budú aplikovať európske právo v budúcnosti; judikatúra súdneho dvora sa uplatňuje nielen na sporové strany v konkrétnom prípade, ale aj na neurčitý počet osôb, preto ho možno opakovane použiť; z rozhodnutia vo veci C-283/81 (CILFIT) vyplýva, že rozhodnutia a závery súdneho dvora prijaté v rámci prejudiciálneho konania, musia brať do úvahy všetky sudy členských štátov, a nie iba súd, ktorý položil konkrétnu otázku, t.j. rozhodnutie súdneho dvora je rovnako záväzné ako ustanovenia, ktoré sa nachádzajú v európskom práve; súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa vôbec nezaoberal nadradenosťou práva únie nad vnútroštátnym právom a vôbec sa nezaoberal ani princípom prednosti práva únie pred vnútroštátnym právom, pričom povinnosť rešpektovať prednosť práva únie musia dodržiavať všetky zložky štátnej moci, a teda aj sudy; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe na obnovu konania vyhovel.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 31.08.2022 (č.l. 111-112 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu k odvolaniu žalobcu uviedol, že záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní dôvodov obnovy konania je správny; v podrobnostiach argumentoval, že „žalobca nepredložil žiadne rozhodnutie, ktoré sa týka predmetu sporu a je záväzné pre sporové strany; rozhodnutie C-485/19 nie je záväzné ani pre žalobcu a ani žalovaného, nakoľko ide o rozhodnutie o predbežnej otázke, t.j. o podaní výkladu práva únie; zároveň dané rozhodnutie sa ani netýka predmetu sporu; žalobca argumentuje záväznosťou rozhodnutia z prejudiciálneho konania, hoci všeobecnú záväznosť takéto rozhodnutie nemá; je na mieste práve použiť záver SD EÚ vo veci C-234/04 zo 16.03.2006 (Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH), kedy aj súdny dvor uviedol, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva; súdny dvor zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie); obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím súdneho dvora; za nesprávne považuje tvrdenia žalobcu odvolávajúce sa na rozhodnutie Costa vs. ENEL (C-6/64), ktoré neobsahuje žiadne ustanovenie o nadradenosti, či záväznosti rozhodnutí súdneho dvora o prejudiciálnych otázkach spôsobom, ako to prezentuje a tvrdí žalobca; rovnako ani rozhodnutie vo veci CILFIT neobsahuje takýto záver (dané rozhodnutie sa týka len výkladu v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátného práva, je povinný obrátiť sa na súdny dvor); aj Ústavný súd SR v odôvodnení uznesenia sp. zn. III. ÚS 345/2017 uvádza: „Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou; takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnosti procesnej povahy“; ide o právny názor pokračujúci v argumentačnej línii vrcholných súdnych autorít tak, ako na ne žalovaný poukazoval počas celého konania pred súdom prvej inštancie; v čase vydania právoplatného rozsudku vo veci samej (9Csp/100/2017) bola Slovenská republika členom EÚ, pričom ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nedospeli k záveru o nutnosti požiadať súdny dvor o výklad v rámci prejudiciálneho konania; iný právny názor, prijatý s odstupom času, preto nespĺňa požiadavky vnútroštátnej právnej úpravy a judikatúry o dôvodoch pre obnovu konania, a s poukazom na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-34/04 zo 16.03.2006 (Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH) ani nemôže byť považovaný za spôsobilý dôvod obnovy konania“; na základe uvedeného navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.3 Žalobca v odvolacej replike zo dňa 21.09.2022 (č.l. 119-120 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu v plnom rozsahu zotrval na svojej odvolacej argumentácii a nesúhlasil s vyjadrením žalovaného; argumentoval, že „rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 považuje za rozhodnutie, ktoré má zásadný dopad na pôvodné konanie a môže žalobcovi prívodiť priaznivejšie

rozhodnutie vo veci, sa týka predmetu pôvodného konania, keďže v pôvodnom konaní sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia na tom základe, že žalovanému titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahovala ustanovenia v rozpore s dobrými mravmi v časti úrokov a poplatkov, poukázal finančné plnenie vo výške presahujúcej sumu poskytnutého úveru; v pôvodnom konaní sa konajúci súd zaoberal aj otázkou posúdenia plynutia premlčacích lehôt podľa § 107 Občianskeho zákonníka; vzhľadom na odchylný právny názor vo vzťahu ku charakteru premlčacej doby, kedy Súdny dvor EÚ vo veci C-485/19 zastáva názor, že je nutné aplikovať jednotnú premlčaciu dobu v trvaní troch rokov, je toto rozhodnutie spôsobilé privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej; nakoľko v čase vydania rozsudku v pôvodnom konaní rozhodnutie Súdneho dvora EÚ ešte neexistovalo, nemohol byť predmetný právny názor Súdneho dvora EÚ z objektívnych dôvodov aplikovaný pri rozhodovaní vo veci samej; k argumentácii žalovaného ohľadne nezáväznosti rozhodnutia z prejudiciálneho konania uviedol, že „podstatným znakom únieového práva je súdny systém zabezpečujúci právnu ochranu subjektívnych práv občanov EÚ, orgánov EÚ aj členských štátov; súčasťou integrovaného systému súdnej ochrany je tak Súdny dvor EÚ, ktorý zabezpečuje jednotu a jednotnú aplikáciu únieového práva, ako aj súdy členských štátov; vnútroštátne súdy majú v súlade so zásadami prednosti únieového práva, priameho účinku a nepriameho účinku povinnosť interpretovať a aplikovať únieové právo, čím poskytujú ochranu práv a právom chránených záujmov adresátov noriem únieového práva; hlavným účelom právomoci Súdneho dvora EÚ podľa článku 234 ZES (teraz 267 ZFEÚ) je zabezpečiť, aby vnútroštátne súdy aplikovali únieové právo jednotným spôsobom“; s poukazom na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/128/2015 zo dňa 24.02.2016 uviedol, že „vnútroštátnu judikatúru v priestore Európskej únie navyše zásadne ovplyvňuje aj názor Súdneho dvora EÚ; Slovenská republika sa spolu svojím vstupom Európskej únie musela stotožniť s faktom, že vnútroštátny právny poriadok nemusí byť vždy konečným zdrojom na čerpanie pravidiel ako rozhodnúť v súdnych sporoch; výklad vnútroštátnych právnych noriem musí byť v zhode s výkladom únieového práva, ktoré musia členské štáty prevziať do svojho právneho systému, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade; keďže Súdny dvor EÚ je jediným orgánom výkladu práva EÚ, tak je jeho judikatúra záväzná vo všetkých členských štátoch a bol záväzný aj pre odvolací súd“; ďalej uviedol, že „v rámci Lisabonskej zmluvy členské štáty vlastne akceptovali záväznosť súdnych rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, a to prostredníctvom deklarácie týkajúcej sa prednosti práva EÚ, ktorá vychádzala z rozhodnutia Costa vs. ENEL; na základe uvedeného bola prebratá judikatúra Súdneho dvora EÚ týkajúca sa základných zásad a princípov európskeho práva; v prípade Da Costa C-28-30/62 Súdny dvor EÚ už v roku 1963 zaviedol v zásade všeobecnú záväznosť jeho výkladu európskeho práva poskytnutého v rámci prejudiciálneho konania; v tomto rozhodnutí definoval jednu z výnimiek z povinnosti položiť prejudiciálnu otázku, a to práve vtedy, keď Súdny dvor EÚ už výklad daného ustanovenia raz uskutočnil, v tomto prípade sa jednalo o identické otázky ako boli položené v prípade Van Gend & Loos a zdefinoval tak doktrínu acte éclairé; uvedená doktrína bola zhrnutá a mierne upravená v rozhodnutí CILFIT 238/81, kde boli zdefinované všetky výnimky z povinnosti položiť prejudiciálnu otázku, a to tak doktrína acte éclairé ako aj doktrína acte clair“; na záver vo vzťahu k argumentácii žalovaného o tom, že iný právny názor, prijatý s odstupom času, nespĺňa požiadavky vnútroštátnej právnej úpravy a judikatúry o dôvodoch pre obnovu konania a ani nemôže byť považovaný za spôsobilý dôvod obnovy konania s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/9/2022 zo dňa 15.06.2022 uviedol, že v uvedenom konaní súd prvej inštancie tiež zamietol žalobu na povolenie obnovy konania v spotrebiteľskom spore po vydaní rozhodnutia C-485/19 zo dňa 22.04.2021 a odvolací súd toto rozhodnutie uvedeným uznesením zrušil, keď uviedol, že „odvolací súd sa však stotožňuje s argumentáciou žalobcu v odvolaní, že okresný súd neposúdil dôvod obnovy konania v zmysle § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia, alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci; okresný súd sa tak v ďalšom konaní musí zaoberať splnením podmienok (kumulatívne) pre prípustnosť žaloby na obnovu konania v zmysle § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku, a teda, či a/ sú tu skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré nemohla strana oprávnená na podanie žaloby na obnovu konania v zmysle § 400 Civilného sporového poriadku bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní, b/ či ide o také skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré sa týkajú strán a predmetu pôvodného konania, v rámci celkovej koncepcie účinkov rozhodnutí podľa Civilného sporového poriadku inter partes, c/ či skutočnosti, rozhodnutia, alebo dôkazy sú spôsobilé privodiť pre stranu pôvodného konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci“.

2.4 Odvoláciu repliku doručil odvolací súd právnomu zástupcovi žalovaného dňa 19.10.2022 na vyjadrenie. Žalovaný sa viac v odvolacom konaní nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.4.1 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k nesplneniu zákonných podmienok na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v plnom rozsahu poukazuje; na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.4.2 Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa po preskúmaní veci stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore neboli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania, keď v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 C.s.p.); pokiaľ ide o konkrétnu odvolaciu argumentáciu žalobcu (§ 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.) odvolací súd udáva, že:

(1) pokiaľ žalobca namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nevykazuje znaky nepreskúmateľnosti v takom rozsahu, že by nebolo vôbec možné zistiť, na základe akých dôvodov súd prvej inštancie vo veci rozhodol (R 2/2016); naopak z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, na základe akých konkrétnych dôvodov nemal súd prvej inštancie splnené podmienky na povolenie obnovy konania v zmysle § 397 písm. a C.s.p. a § 397 písm. e) C.s.p.; súd prvej inštancie dostatočne konkrétne uviedol, že rozhodnutie v zmysle § 397 písm. a) C.s.p. musí existovať už v čase do vydania rozhodnutia vo veci samej v konaní, ktorého obnova sa navrhuje, čo rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021 nespĺňa; súd prvej inštancie súčasne dostatočne konkrétne uviedol, že v zmysle § 397 písm. e) C.s.p. nepredstavuje rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021 dôvod pre obnovu konania; pre záver o nepreskúmateľnosti, resp. arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nepostačuje len skutočnosť, že strana (žalobca) s napadnutým rozhodnutím a jeho dôvodmi nesúhlasí alebo ich považuje za nedostatočné;

(2) pokiaľ žalobca nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodnutie v zmysle § 397 písm. a) C.s.p. ako dôvod obnovy konania muselo existovať v čase rozhodovania v konaní sp. zn. 9Csp/100/2017

a podľa jeho názoru mohlo byť vydané aj neskôr (t.j. po právoplatnom skončení konania sp. zn. 9Csp/100/2017), v tomto smere odvolací súd udáva, že predmetný názor súdu prvej inštancie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorú je súd povinný rešpektovať; podľa súdnej praxe „vo vzťahu k prípustnosti obnovy konania podľa § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku je právne relevantná iba nemožnosť použitia určitého dôkazu a nie jeho neexistencia“, pretože „skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy môžu byť dôvodom obnovy konania podľa § 397 písm. a) C.s.p. iba v prípade, ak sú pre stranu, ktorá sa obnovy konania domáha, v porovnaní s pôvodným konaním nové, t.j. strana ich nemohla včas použiť v pôvodnom konaní bez svojej viny, pretože o nich nevedela a nesplnenie povinnosti dané skutočnosťou tvrdiť a predkladať o nich dôkazy z procesného hľadiska nezavinila; s poukazom na § 217 ods. 1 C.s.p. musí ísť vždy o skutočnosť, ktorá nastala do doby vyhlásenia rozsudku, pretože iba na takú mohol súd prihliadať v pôvodnom konaní (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/321/2003); inými slovami ide o prípady, keď skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy už v dobe pôvodného konania síce existovali, ale strane neboli známe, takže ich ani pri svojich procesných úkonoch netvrdila a nenavrhovala ako dôkazy; nejde o také skutočnosti, resp. skutkové okolnosti, ktoré nastali po právoplatnom skončení veci a ktoré do tej doby ešte neexistovali, a teda v čase rozhodovania súdu nemali na zistenie skutkového stavu žiadny vplyv“ (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/50/2020 zo dňa 28.09.2021 uverejnené v zbierke ako R 24/2022); nakoľko k vydaniu rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021 došlo po právoplatnom skončení konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/100/2017 (dňa 08.01.2019), toto rozhodnutie súdneho dvora nemôže byť v zmysle § 397 písm. a) C.s.p. spôsobilým dôvodom na obnovu konania sp. zn. 9Csp/100/2017; právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie je preto v tomto smere správne;

(3) pokiaľ žalobca namietal záver súdu prvej inštancie, že predmetné rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021 nepredstavuje záväzné rozhodnutie pre strany v zmysle § 397 písm. e) C.s.p., v tomto smere odvolací súd udáva, že žalobca v rámci svojej argumentácie o záväznosti práva únie, prednosti práva únie a záväznosti rozhodnutí súdneho dvora vo vzťahu k vnútroštátnym súdom ťažiskovo opomína, že v posudzovanom prípade ide o situáciu po právoplatnom skončení konania a skúmanie podmienok na povolenie obnovy konania; uvedená argumentácia žalobcu by mala význam v prípade právoplatne neskončeného konania, kedy súd musí pri rozhodovaní vziať do úvahy aj príslušnú judikatúru súdneho dvora dopadajúcu na spor; po právoplatnom skončení konania však právo únie v zásade nevyžaduje prelomenie zásady právoplatne rozhodnutej veci v prípade dodatočného zistenia rozporu s právom únie (len vo výnimočnom prípade, ako na to poukázal súd prvej inštancie); tento záver potvrdzuje aj súdna prax (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/148/2017 zo dňa 28.02.2018); právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie je preto aj v tomto smere správne; na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a to vrátane závislého výroku (§ 379 písm. a/ C.s.p.) o trovách konania (druhý výrok), ktorý bol tiež vecne správny a odôvodnený plným úspechom žalovaného v spore vzhľadom na jeho výsledok (zamietnutie žaloby žalobcu).

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Právne posúdenie veci je však podľa odvolacieho súdu správne a obsahom uplatnených odvolacích dôvodov sa ho podľa odvolacieho súdu žalobcovi nepodarilo spochybníť (body 4.4.1 a 4.4.2 odôvodnenia). Odvolací súd nezistil ani tvrdené porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia (arbitrážnosti) napadnutého rozsudku, pretože tento obsahuje uvedenie dostatočných dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k nedôvodnosti žaloby na obnovu konania,

preto v prejednávanej spore neboli splnené výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (R 2/2016), pričom nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku nemôže vyplývať len zo samotného nesúhlasu žalobcu s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho dôvodmi (bod 4.4.2 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti plne neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 C.s.p. (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.